

Forslag til lokal kirkemusikkplan

Forslaget til lokal kirkemusikkplan som her presenteres er et forslag som inneholder et bredt spekter av aktiviteter. Den enkelte menighet må lage sin plan ut fra sine ressurser og prioriteringer. Dette forslaget er tenkt som hjelp i dette arbeidet og er derfor mer omfattende enn den lokale plan kanskje blir.

Kirkeloven § 9, 2. ledd, forutsetter at menigheten har sin lokale plan for kirkemusikk. Før en slik lokal plan utarbeides kartlegges hvilket kirkemusikkarbeid som allerede finnes i menigheten, hvilke ressurser som finnes eller som kan være tilgjengelige.

Noen kontrollspørsmål:

Hva har vi av kirkemusikalsk arbeid som kan legges inn i planen? Hvilke deler av virksomheten ønsker vi å utvide, eventuelt redusere? Hva kan realiseres over for eksempel en to-års periode, hva må ha et lengre tidsperspektiv?

Et aktivt kirkemusikkarbeid vil sannsynligvis øke behovet for frivillige medarbeidere, og gjør det nødvendig å tenke igjennom stillingsressurs(ene). Dersom menigheten for eksempel ønsker å bygge opp et omfattende korarbeid i menigheten, kan det i samråd med kirkemusikere bli nødvendig å hente inn eksterne krefter som korledere o.a.

Et aktivt kirkemusikkarbeid vil også medføre behov for å prioritere blant kirkemusikerens sentrale oppgaver og mer perifere oppgaver. En gjennomtenkt prioriteringsplan og en god dialog mellom menighetsråd/stab, kirkeverge og kirkemusikere vil styrke muligheten for å lykkes med det kirkemusikalske arbeidet i menigheten.

En anbefaler at den lokale kirkemusikkplanen regelmessig evalueres. Den aktivitet planen beskriver må stå i forhold til de stillingsressurser menigheten har til rådighet.

Her følger et forslag til struktur og hovedinnhold i en lokal kirkemusikkplan. Forslaget tilpasses de lokale forhold.

Dersom menigheten har formulert en overordnet visjon for sin virksomhet, kan denne med fordel tas inn i en kirkemusikkplan. For eksempel slik:

NN menighet skal være en levende folkekirke for mennesker i ulike alder og livssituasjon. Målet er at alle skal møtes med respekt og omsorg og få hjelp til å tolke sitt eget liv i lys av Guds ord og medmenneskers livserfaring.

Menighetens hovedmålsetting for det kirkemusikalske arbeidet

Menighetens hovedmålsetting for det kirkemusikalske arbeidet er grunnlaget for planens innholdspunkter. Bruk f. eks. nedenstående formuleringer, eventuell føy til en lokal hovedmålsetting med liknende innhold.

- menigheten ønsker å være en aktiv bidragsyter inn mot utviklingen av kirkemusikalske uttrykk i Den norske kirke. I gudstjenestearbeid, kirkelige

- handlinger, kor- og konsertvirksomhet skal kirkemusikalske tradisjoner levendegjøres og fornyes
- kirkemusikken i vår menighet skal møte menneskers ønske om en kirkelig tilhørighet og bekrefte deres identitet
 - kirkemusikken i vår menighet skal være et talerør for Guds tale til menneskene og for menneskets henvendelse til Gud.
 - kirkemusikken i vår menighet skal ha som mål å styrke båndene mellom menighetens innbyggere og deres egen kirke

Målsettinger og tiltak

1. Målsetting: I NN menighet skal kirkemusikken ha en sentral oppgave i gudstjenestene og de kirkelige handlinger

Gudstjenester og kirkelige handlinger vil alltid være en sentral del av menighetens liv, og her spiller også kirkemusikken en viktig rolle. Arbeidet inn mot disse tjenestene kan imidlertid prioriteres på ulike måter. Vurder menighetens eksisterende gudstjenesteliv, formuler mål som omhandler kirkemusikkens rolle i det videre arbeidet og konkretiser tiltak som kan realisere målene.

For å oppnå denne målsetting ønsker NN menighet at:

- Kirkemusikken skal bidra til at kirkens budskap kommuniserer godt til mennesker som kommer til kirken, og menigheten skal ha en opplevelse av å bli inkludert i gudstjenesten
- Musikken som kunstuttrykk i gudstjenester og kirkelige handlinger skal taes på alvor, og menighetens salmesang skal styrkes.
- Dersom det er praktisk mulig, skal det være med forsangergrupper eller kor på alle gudstjenester

Forslag til tiltak

Alle tiltak må konkretiseres ut fra lokale forhold, og kan foreslås gjennomført innenfor en angitt tidsperiode. Foreslå gjerne hvem som har ansvar for at de ulike tiltakene følges opp!

- Det skal lages årsplaner fra august til august med oversikt over ulike gudstjenesteformer.
- Det skal nedsettes et gudstjenesteutvalg som jobber spesielt med form og innhold inn mot menighetens gudstjenester. Kirkemusikeren og soknepresten er selvsagte medlemmer i dette utvalget. Menighetsrådet skal innkalle til et evalueringsmøte etter endt virksomhetsår.
- Det skal utarbeides årsplaner for gudstjenester som angår spesielle målgrupper, og disse skal forberedes senest to måneder i forveien for i størst mulig grad å kunne involvere frivillige (korister, konfirmanter, menighetsrådsmedlemmer og andre)

- Menighetsrådet skal invitere til én menighetskveld i halvåret, der ukjente salmer og liturgiske ledd skal gjennomgås
- Menighetsrådet og kirkevergen skal oppmuntre ansatte generelt, men øremerke kursmidler spesielt til kirkemusiker og prest for å delta på kurs som omhandler gudstjenesteutvikling/kommunikasjon.
- Menighetsrådet skal sørge for at aktuell gudstjenestemusikk (for eksempel kantoribøkene, nye sangbøker, forspillsamlinger, orgelhefter osv.) er tilgjengelig for kirkemusikere og prester i menigheten
- Det skal opprettes et eget gudstjenestefond som skal sørge for større handlingsfrihet når det gjelder bruk av eksterne ressurser inn mot gudstjenestearbeidet

2. Målsetting: Korarbeid skal være et kjerneområde i menighetens kirkemusikkliv

Korarbeid er en vesentlig del av menighetens virksomhet. I korene engasjeres barn og voksne til å synge seg inn i menigheten, og gjennom musikkutfoldelsen i kirkerommet knyttes det personlige bånd til kirken. Alle menigheter bør satse på korarbeid. Fortrinnsvis, men ikke nødvendigvis, er det kirkemusikerens oppgave å lede korvirksomheten. Ønsker man å satse på korarbeid kan det i noen tilfeller bli nødvendig å finne tak i eksterne musikkpedagoger og dirigenter som kan drive med kor. Det er ikke sikkert at det er plass til alt en menighet ønsker seg i én kirkemusikerstilling. Vær åpen for å tenke stort, fleksibelt og framtidsrettet! Kortilbudene for barn, unge og voksne er avgjørende viktig for gudstjenestemusikken i fremtiden, og også et sentralt område for menighetens trosopplæring.

For å oppnå denne målsetting ønsker NN menighet å:

- Opprettholde og å styrke korarbeidet som en kirkemusikalsk ressurs i vår menighet
- Ha et korarbeid som ivaretar og videreutvikler menighetens kirkemusikalske profil
- Ha et åpent, kvalitativt kortilbud for barn og unge fra 4-18 år, samt for voksne fra 18-60 år. Kirkemusikeren skal ha hovedansvar for involvering av korene inn mot gudstjenestene

Forslag til tiltak:

Alle tiltak må konkretiseres ut fra lokale forhold, og kan foreslås gjennomført innenfor en angitt tidsperiode. Foreslå gjerne hvem som har ansvar for at de ulike tiltakene følges opp!

- Se til at organiseringen av korene sikrer de frivilliges innflytelse og oppmuntrer til aktiv deltagelse i menighetens virksomhet
- Utvikle en lokal plan for trosopplæring i barnekorarbeidet
- Arbeide for å fremskaffe midler til økt stillingsressurs for korarbeidet

- Bidra til å fremskaffe produksjonsmidler til kirkemusikalske prosjekter som virker motiverende for korsangerne og som fremmer menighetens kirkemusikalske profil

3. Målsetting: Musikkformidlingen i NN menighet skal ha bredde i musikkstil og uttrykk

Enhver menighet bygger opp sin musikalske identitet som er preget av tradisjoner og av musikalske preferanser hos både menighetslemmer, prester, kirkemusikere og øvrige stab. Hovedpoenget med dette punktet, er å gi rom for å tenke igjennom menighetens lokale musikalske profil, samt å oppmuntre til en musikktenkning som kommuniserer kirkens budskap på forskjellige måter til forskjellige mennesker. Utgangspunktet er at orgelet er menighetens hovedinstrument, men at også andre instrumenter kan bidra til å berike menighetens musikkliv i ulike sammenhenger. Det er imidlertid viktig å ha musikkens ulike funksjoner som bakgrunnsperspektiv; musikken er en kunstnerisk uttrykksform, den skal styrke lovsangen og tilbedelsen og den binder mennesker sammen i et fellesskap. Det er plass for et musikalsk mangfold i kirken.

For å oppnå denne målsetting ønsker NN menighet å:

- Satse på differensierte gudstjenesteformer; Ung messe som involverer lokale ungdomsband og kulturskolens elever, høymesser med kirkekor, Thomasmesser og familiemesser med barnekor i ulike aldersgrupper
- La orgelet være menighetens hovedinstrument i gudstjenestefeiringen, men samtidig å gi rom for at alternative instrumenter skal kunne brukes
- La kirken være et åpent hus for alle musikere og ensembler som ønsker å bidra, uansett stilart
- La kirken være et rom for både tradisjon og nyskaping

Forslag til tiltak:

Alle tiltak må konkretiseres ut ifra lokale forhold, og kan foreslås gjennomført innenfor en angitt tidsperiode. Foreslå gjerne hvem som har ansvar for at de ulike tiltakene følges opp!

- Det lages en plan for hvordan menighetens musikalske profil skal synliggjøres, med oversikt over hvilke aktører, både profesjonelle og amatører, som vil være naturlige bidragsytere for å tydeliggjøre denne
- Det må settes av midler i menighetsrådets budsjett til de profesjonelle utøverne som kan bidra til å utvikle menighetens musikalske mangfold
- Det sendes ut invitasjon hver høst til aktuelle musikere, kor og korps om å bidra inn mot ulike gudstjenester/konserter.
- Ved bruk av elektriske instrumenter med forsterkere og høyttalere, skal lydgjengivelsen kvalitetssikres
- Kirkemusikeren skal utfordres til å ta vare på det tradisjonelle samtidig som han gir rom for nyskaping. Kirkemusikeren skal initiere prosjekter som fremmer ny kirkemusikk i denne perioden. (*For eksempel kan det lyses ut en*

lokal salmeskrivingskonkurranse, eller lokale komponister kan oppfordres til å skrive nye verk som delfinansieres av menigheten.)

- Kirkemusikeren skal ha et tilpasset budsjett for å utvide sin repertoarkunnskap

4. Målsetting: Det kirkemusikalske arbeidet i NN menighet skal bygges på samarbeid og kommunikasjon

Kirkemusikken er hele menighetens eiendom. En fruktbar prosess i det kirkemusikalske arbeidet forutsetter et godt samarbeid, både innad i kirken og utad i lokalmiljøet. Tenk igjennom hvilke mulige samarbeidskonstellasjoner som finnes i deres menighet. Er noen samarbeidspartnere viktigere enn andre? Kanskje finnes der noen som ønsker å være med å bidra som ennå ikke er blitt invitert? Tenk igjennom hvordan dere ønsker at samarbeidet skal se ut, og foreslå tiltak som kan oppmuntre til godt samarbeid og opprettholde fokus på kommunikasjon!

For å oppnå denne målsetting ønsker NN menighet å legge til rette for:

- en åpen dialog mellom kirkemusiker, menighetsrådsleder og korstyreledere
- et godt samarbeid mellom kirkemusiker, prest
- en god dialog mellom kirkemusiker og øvrige stab, menighetsråd og fellesråd
- et konstruktivt samarbeidsklima med de andre menighetene i byen
- et åpent kirke-/skolesamarbeid
- en aktiv dialog med kulturaktører i nærmiljøet, samt politikere og presse

Forslag til tiltak:

Forslagene er ikke normative. Alle tiltak må konkretiseres utifra lokale forhold, og kan eventuelt gjennomføres innenfor en angitt tidsperiode. Foreslå gjerne hvem som har ansvar for at de ulike tiltakene følges opp!

- menighetsrådets leder innkaller kirkemusiker og aktuelle samarbeidsparter til møte en gang pr. år for drøfting av virksomhetsplaner
- kirkemusiker og menighetens prest(er) skal etablere et fast samtaleforum for drøfting av gudstjenesteplanlegging, gudstjenesteutvikling, kirkelige handlinger og kirke-skolesamarbeid
- det skal avholdes regelmessige stabsmøter
- menighetsrådet innkaller kirkemusiker til minst ett menighetsrådsmøte pr. år for å gjennomgå virksomhetsplaner og gi rom for konstruktive samtaler omkring den kirkemusikalske virksomheten i menigheten
- kirkemusiker skal føre en aktiv dialog med de andre menighetene i nærmiljøet, og bør etterstrebe koordinering av konserter og iverksetting av samarbeidsprosjekter
- å invitere ulike kulturaktører (*konkretiser gjerne!*) til å bidra inn mot ulike arrangementer i kirken
- menigheten må informere lokal presse og lokale politikere om den kirkemusikalske aktiviteten